

[Rahbæk Møller]

Vi ved, at der kommer et eller andet forslag fra Erhvervsudviklingsrådet, vi har selv lagt et forslag på bordet, og jeg kan sige med det samme, at det er ikke helligt for os, om det bliver vores eget forslag eller et andet, der gennemføres. Vi har udformet vores forslag efter den tyske ordning, fordi den nu engang eksisterer, det var noget, man kunne tage som model. Finder vi en anden løsning, er det lige så fint, men vi skal have en løsning på egenkapitalproblemet, ikke kun for servicevirksomheder, ikke kun for eksisterende virksomheder, men også for dem, der investerer virkelig langsigtet i ny produktion og ny udvikling. Det er en nødvendighed.

Til gengæld vil jeg også gentage det, jeg sagde i mit første indlæg, at selvfølgelig afviser vi da ikke, at der også skal tænkes på de eksisterende virksomheder. Vi afviser ikke det forslag, som Socialdemokratiet og regeringen i fællesskab er kommet frem med. Det er da muligt, at det kan løse nogle problemer, det har også nogle ulemper, men vi vil kigge positivt på det, for vi kan godt se de positive elementer i det.

(Kort bemærkning).

Trøjborg (S):

Jeg kan kvittere for den positive vilje til at medvirke til at finde nogle løsninger, som også er politisk operationelle i den nuværende finanslovforhandlingssammenhæng.

Jeg vil gerne sige, at jeg mener, at hvis vi kan få tilvejebragt en sådan garantistillelsesordning, vil det indgå i en fornuftig sammenhæng med det, vi i øvrigt har sat i værk for nylig på baggrund af, at et stort flertal i Folketinget vedtog den såkaldte vækstfond. Det er da klart, at det løser ikke alle problemer, men vi mener, at det vil være et fornuftigt supplement – også fordi vores grundlæggende holdning er, at i den nuværende situation er der nok så meget behov for en ekstraordinær indsats for igangværende virksomheder. Efter de meldinger, som vi får, har igangværende virksomheder tilsyneladende utrolig store problemer med at få den daglige drift til at køre rundt, ikke blot på det nuværende niveau, men i særdeleshed også hvis de har behov for øget finansiering fra pengeinstitutternes side til nye udvidelser.

Vi ser altså dette beslutningsforslag som et fornuftigt element, der kan supplere vækstfonden og supplere en øget indsats for rådgivning osv. for små og mellemstore virksomheder, og det kommer vi jo også ind på under behandlingen af beslutningsforslag nr. B 9.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 9:

Forslag til folketingsbeslutning om bedre udviklingsmuligheder for mindre virksomheder.

Af Trøjborg (S) m.fl.
(Fremsat 20/10 92).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Regeringen kom ved Folketingets åbning med en række bud på, hvad der kan og skal gøres for at forbedre de små og mellemstore virksomheders udviklingsmuligheder. Men vi er naturligvis parate til at modtage alle gode forslag til, hvad der kan gøres på området, og Socialdemokratiets beslutningsforslag nr. B 9, som vi behandler nu, betragter jeg som et socialdemokratisk bidrag til idékataloget, og det er selvfølgelig altid velkomment. Det er klart, at jo flere gode ideer vi får på bordet, desto større muligheder har vi for at udvælge de mest lovende forslag.

Men jeg tror også, at vi skal gøre os meget klart, at der skal vælges, og at valget skal ske kritisk. Vi må ikke ende i en situation, hvor

[Industriministeren]

virksomhederne overdænges med en hel række velmente forslag, som både er vanskelige at få overblik over og heller ikke er omfattende nok til at give den nødvendige, mærkbare effekt. Vi skal huske, at midlerne til en indsats er begrænsede og at forslagene er mange, og det betyder, at der ikke må sigtes for bredt. Gruppen af eksisterende mindre virksomheder er meget bred, og i den forbindelse kan jeg jo også sige, at hidtil har forslagene – også det, vi behandlede lige før – især koncentreret sig om igangsætterne og nyetablerede virksomheder.

Med hensyn til selve beslutningsforslaget om en forlængelse af eksportnetværksordningen kan jeg sige, at det er da rigtigt, som forslagsstillerne påpeger, at ordningen har været en succes, og det er jeg naturligvis glad for. Men grundfilosofien, når man skal vurdere om en programordning er en succes, er altså ikke, at den skal fortsætte, til vi kan fejre sølvbryllup med den, men at man skal afprøve metoder, som derefter stilles til rådighed for andre virksomheder. Det er jo ikke selve tilskuddet, som giver overskuddet, det er metoden. Vi stiller et starttilskud til rådighed for de virksomheder, der gerne vil prøve en ny metode. Det er metoden, der skal afprøves, således at andre virksomheder kan opnå en indtjening ad en naturlig vej. Det betyder også, at udviklingsprogrammer ikke må ende med at blive permanente støtteordninger, og endelig gælder det i øvrigt for både dette og for andre forslag, at de også skal kunne godkendes efter EF's statsstøtteregler.

Angående forslaget om tilskud til mindre og nystartede virksomheders køb af rådgivningsydelser – det, som jeg i mit eget oplæg tidligere på året kaldte klippekortet – vil jeg gerne sige, at jeg er enig i, at mindre og nystartede virksomheder har et behov for ekstern rådgivning, men vel at mærke kun, hvis der er tale om virkelig engageret og kvalitetsmæssigt høj rådgivning. Jeg er også enig i, at disse kategorier af virksomheder ofte er tilbageholdende med at benytte rådgivere pga. omkostningerne. Det er jo penge, der skal falde her og nu.

Det er imidlertid afgørende for en sådan ordnings succes, at administrationen er enkel, og at virksomhederne selv betaler en del, f.eks. som et minimum halvdelen af udgifterne. Så selv om jeg har sympati for forslaget, tvivler jeg på, at vi får råd til det, i hvert fald i denne

omgang. Det er altid lettere at få gode ideer til udgiftskrævende forslag end til finansieringen af dem. Men lad os se, hvad de kommende finanslovforhandlinger fører til, her har Socialdemokratiet jo rig lejlighed til at anvise de finansierende besparelser.

Endelig vil jeg gerne sige om forslaget om tilskud til små og mellemstore virksomheders ansættelse af højtuddannede ledige, at jeg naturligvis deler de gode intentioner bag forslaget, men jeg vil dog straks tilføje, at jeg ser langt flere problemer end fordele ved en sådan løntilskudsordning. Alle sådanne ordninger indebærer nemlig en risiko for konkurrenceforvriddning og misbrug. Men lad os se nærmere på forslaget, det kunne jo eventuelt indgå som et element i det flerårige udviklingsprogram til fremme af viden og kvalitetsudvikling hos de mindre virksomheder, som statsministeren også nævnte i sin åbningsredegørelse. Regeringen lægger megen vægt på dette program, som også indgår i vores udspil i finanslovforhandlingerne.

Til slut vil jeg derfor sige mere generelt om det socialdemokratiske beslutningsforslag, at som man har kunnet høre, ser jeg både muligheder og problemer i det. Vi har fra regeringens side lagt vore egne forslag frem, men vi er selvfølgelig villige til – både i finanslovforhandlingerne og i fremtidige erhvervsforhandlinger – at se på andre forslag, der kan finde indpas i en samlet løsning af de erhvervsmæssige og beskæftigelsesmæssige problemer, vi står over for.

På regeringens vegne kan jeg altså sige, at vi afviser beslutningsforslaget, som det foreligger her, men vi opfordrer da til at lade indholdet indgå i de finanslovsdrøftelser, der finder sted.

Flemming Hansen (KF):

I den konservative gruppe er vi enige i intentionerne i dette beslutningsforslag, nemlig at forbedre vilkårene for de mindre og mellemstore virksomheder. Jeg erkender også, at eksportnetværksordningen, som vi nu har haft i nogle år, har været en meget betydelig succes, og hvis der er nogen mulighed for det, er det en af de ting, som vi meget gerne ønsker at fortsætte med.

Så må jeg i øvrigt sige, at jeg har forsøgt at lave en tale, som var bedre end den, ministeren netop har holdt. Men det kan jeg ikke, så jeg

[Flemming Hansen]

kan tilslutte mig ministerens tale og skal dermed ikke forlænge debatten.

Pia Larsen (V):

Så meget i korthed vil jeg nu ikke fatte mig – beklager meget.

Mange små virksomheder i forskellige brancher oplever i disse tider trange kår, og det medfører store økonomiske, sociale og menneskelige omkostninger. Det er vores opgave som politikere at yde en så aktiv indsats som muligt, men vi må også se i øjnene, at vi ikke har uanede økonomiske midler til at hjælpe alle virksomheder. Vi mener, at det er nødvendigt at indkredse de virksomheder, der har det største behov for hjælp her og nu, f.eks. de helt nyetablerede virksomheder og igangsættere. Her er det nødvendigt med en målrettet indsats, der kan støtte virksomhederne i opstartfasen. Det skal være erhvervsfremmende forsøgsordninger, som kører over en overskuelig periode. Vi skal være forsigtige med ikke at lave permanente tilskudsordninger, som ikke er til at komme af med igen.

Forslaget om en rådgivningsordning kan indgå som et element i det forslag om etablering af et flerårigt udviklingsprogram, som statsministeren nævnte i sin åbningstale. Et sådant forslag kan være en medvirkende faktor til at øge kvalitetsudviklingen for mindre virksomheder, men den skal i givet fald være ubureaukratisk, hurtig og lettilgængelig for de virksomheder, der vil være omfattet af ordningen.

At yde tilskud til ansættelse af højtuddannede ledige bryder vi os ikke ret meget om i Venstre. Det fører alt for ofte til en dårlig stemning på arbejdspladserne, der kan nemt opstå misbrug, og det er i høj grad konkurrenceforvridende over for allerede eksisterende arbejdspladser og virksomheder.

Vi vil derfor ikke anbefale beslutningsforslaget i dets nuværende form, men vi vil afvente regeringens udspil og lade dele af dette forslag være et grundlag for de kommende forhandlinger. Og til sidst vil jeg blot tilføje, som jeg også gjorde under behandlingen af beslutningsforslag nr. B 6, at vi i Venstre meget gerne vil være med til at finde et alternativ til den eksisterende iværksættertydelse.

Rahbæk Møller (SF):

På trods af intentionerne i beslutningsforslaget synes jeg, at det er vanskeligt at være meget positiv over for det.

Det mest karakteristiske i forslaget er en forbløffende mangel på originalitet. Det foreslås at forlænge netværksprogrammet, og det kan da godt være fornuftigt, men det er da et finanslovsforslag og ikke et beslutningsforslag. Endvidere foreslås det at give tilskud til køb af rådgivning til mindre nystartede virksomheder. Det minder mig meget om det forslag, som arbejdsministeren har fremsat, bortset fra at arbejdsministerens forslag er mere præcist, så vidt jeg kan læse det.

Endelig foreslås det at give tilskud til ansættelse af højtuddannede ledige. Det er nærmest en ændret udgave af et forslag, som vi kom med i fjor, og under behandlingen af dette forslag sagde den socialdemokratiske ordfører, at han var imod, at folk nu skulle udstødes fra det offentlige system og via støtteordninger optages på det private arbejdsmarked. Og senere sagde den socialdemokratiske ordfører, at skal der ske jobskabelse, skal det være i de områder, der ligger i den såkaldte grå zone mellem offentlig og privat virksomhed, altså en bastant afstandtagen til overhovedet at lave jobskabelse i den private sektor. Det var altså den officielle socialdemokratiske holdning for et halvt år siden.

Jeg kan da kun complimentere Socialdemokratiet for at være blevet klogere, men det er altså svært at se, at det her kan bidrage noget til debatten. Man tager lidt fra højre og lidt fra venstre og foreslår en gældende ordning forlænget, og det skulle altså være et nyt bud på en iværksætterpolitik. Det er søreme for tyndt.

Kim Behnke (FP):

I striben af socialdemokratiske forsøg på at markere partiet som et erhvervsvenligt parti skal vi nu også tage stilling til bedre udviklingsmuligheder for mindre virksomheder. Der er ingen tvivl om, at når hr. Trøjborg skal ud og føre valgkamp, pynter det på skemaet at kunne fortælle om alle disse forslag, men forslaget er uigennemtænkt, og det vil i bedste fald – og jeg mener i bedste fald – blot medføre større offentlige udgifter. I værste fald vil det også resultere i øget ledighed, og derfor er forslaget i sig selv aldeles ubrugeligt i den nuværende alvorlige beskæftigelsessituation.

[Kim Behnke]

Med hensyn til det første punkt, spørgsmålet om eksportnetværksordningen, skal jeg ikke melde mig i koret af dem, der mener, at den nuværende ordning er en kolossal succes osv. Succes i forhold til hvad? Jo, set i forhold til, at Folketinget i stedet havde vedtaget at lukke de pågældende virksomheder, eller at Folketinget havde vedtaget nye ekstreme reguleringer eller ekstreme afgiftsordninger, er det nok en succes. Men det er jo ikke en succes set i forhold til, hvad det reelt har været muligt at gøre for at hjælpe danske eksportvirksomheder. Og i betragtning af de mange penge, der bliver bundet i halen på denne eksportnetværksordning, mener vi ikke, man kan udnævne den til at være en succes.

Så til spørgsmålet om at skulle etablere en ordning med rådgivning af mindre, nystartede virksomheder. Igen må man sige: Tilskud virker fuldstændig på samme måde som narkotika, det gør virksomhederne afhængige, og det svækker virksomhederne. De eneste, der får glæde af det, er i narkotikaverdenen narkotikapusherne og i dette tilfælde de offentlige velfærdspushere, som nyder godt af det og får stillinger, de, der med mild hånd uddeler narkotika, i dette tilfælde tilskud. Det tager vi afstand fra. Det svækker erhvervslivet, ligesom narkotika svækker det menneskelige legeme.

Hvis man skal gøre noget for at fremme virksomhedernes muligheder for at få økonomi til at købe sig rådgivning, er det bedste middel – hvad vi mange gange før har påpeget – at lave det, man kalder 125 pct.s afskrivningsordninger. Forskellen på tilskuds- og afskrivningsordninger er, at der ved tilskud slet ikke er noget incitament for virksomheden til at sikre, at det lykkes, for hvis ikke det rigtig lykkes, betyder det ikke noget – det er bare tilskuddet, der er gået tabt. I det øjeblik virksomheden selv skal ind og finansiere og i regnskabet kan foretage 125 pct.s afskrivning, er det en helt anden tankegang, der ligger bag. Så satser man på succes, og man satser på det, der kommer til at fungere godt.

Det sidste punkt, forslaget om at ansætte højtuddannede ledige, vil jeg påstå vil give anledning til større ledighed. Hvis dette forslag skulle blive vedtaget – hvad jeg ikke håber bliver tilfældet – hvad vil der så ske i de virksomheder, som ellers ville have ansat medarbejdere? Det er der jo ingen grund til at gøre nu, når

man kan få disse medarbejdere ansat med tilskud, og hvad er resultatet? I bedste fald har vi fået et større offentligt underskud og ikke skabt nogen som helst merbeskæftigelse, for ikke at tale om den konkurrenceforvridning, det vil give, og de problemer, det vil skabe i virksomhederne, når en ingeniør fra en længst ledig-liste kommer ud og skal fortælle, hvordan man driver virksomhed.

Det skaber konflikter, det skaber problemer, og det skaber slet ikke det, man påstår her: at vedkommende efter et års tid vil blive ansat i virksomheden. Så længe man får tilskud, kan man da godt have medarbejderen til at rende rundt, men i samme øjeblik tilskuddene er væk, har man lige så stor ledighed, som man havde før.

Men jeg kan godt se, hvorfor man vil gøre det. Det får det jo til at se ud, som om man har gjort noget ved ledigheden. Antallet af registrerede ledige falder, fordi man flytter dem fra den ene kolonne til den anden, og skatteyderne har betalt mellemregningen.

Derfor: Ingen af de tre punkter er sympatiske. Ingen af de tre punkter hjælper de danske virksomheder. Samtlige tre punkter såvel som de andre forslag, vi har set i dag fra hr. Trøjborgs hånd, er mere med til at ødelægge end gavne dansk erhvervsliv.

I 30 år har man forsøgt med socialdemokratisk politik her i Danmark. Resultatet er blevet stor arbejdsløshed; resultatet er blevet verdens højeste skattetryk; resultatet er blevet en kæmpe gæld. Nu må tiden være inde til, at vi slår en streg og siger: Hertil og ikke længere.

Sonja Albrink (CD):

Ligesom i det tidligere beslutningsforslag er der også flere gode intentioner i dette, men vi mener, at det område, vi beskæftiger os med her, hører hjemme under de igangværende finanslovforhandlinger, og derfor afviser vi beslutningsforslaget.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg er lidt tilbøjelig til at give SF's ordfører ret i betragtningerne over dette beslutningsforslag. Jeg synes måske, der er forslag fra Socialdemokratiets hånd, som har haft en mere heldig udformning.

Eksportnetværksordningen er et spørgsmål om at forhøje et beløb. O.k., man kan altid dis-

[Lone Dybkjær]

kutere, om det skal være det ene eller det andet beløb; det er led i et større, samlet hele.

Spørgsmålet om rådgivning til mindre og nystartede virksomheder kan man diskutere, og det er klart, at der er behov for rådgivning. Spørgsmålet er, om man rammer det rigtige på den måde, man vil gøre det på her, men det er klart, at der i nogle sammenhænge kan være tale om, at der kan være behov for revisions- og advokatbistand. Jeg synes blot, det må indbære en konkurrenceforvridning, som vi ikke er tilhængere af.

Endelig er der spørgsmålet om tilskud til de højtlonnede medarbejdere. Jeg tror også, der vil være en række lavere uddannede medarbejdere, som vil mene, at de har behov for tilskud, og at de måske også kan tilføre virksomhederne noget mere.

Jeg vil alt i alt sige, at hvis man ville prøve at se på, hvordan man kunne kombinere dette forslag med andre, kunne man kigge lidt på det radikale forslag om at slippe de ledige løs, for jeg synes, der kunne være nogle gode ideer i, at virksomhederne fik lejlighed til at trække på nogle af dem i samfundet, der nu engang er arbejdsløse, og på en sådan måde, at vi ikke lavede så dramatisk en konkurrenceforvridning, som der vil blive tale om her.

Lad os tage eksemplet med de højtuddannede eller andre uddannede, som virksomhederne kunne ansætte med tilskud. Lad os så i stedet sige, at de, der er på dagpenge, de, der er i arbejdsløsheds-kasserne, kan have lov til at udføre arbejde for virksomhederne. Det var en del af det radikale forslag. Der skulle ikke udbetales penge. Hvis man fik dagpenge, skulle der ikke være yderligere midler oveni. Det vil være et meget mere rent snit end det, der foreslås her. Der ville stadig være incitament for den arbejdsløse til at søge et ordinært arbejde, men der ville i den periode, hvor man ikke havde arbejde, være nogle udviklingsmuligheder. Der ville måske oven i købet være muligheder for, at man satte nogle nye arbejdspladser i gang, hvor man i øvrigt også selv kunne blive ansat.

En helt anden måde at betragte tingene på end den, Socialdemokratiet her står for, og derfor må vi mere eller mindre blankt afvise den måde, tingene er gjort på her.

De samme bemærkninger, som jeg knyttede til beslutningsforslag nr. B 6, kan jeg også knytte til beslutningsforslag nr. B 9. Vi har sympati for hensigten og for nogle af forslagene i beslutningsforslaget, men vi tror ikke på, at de uden videre kan gennemføres alle sammen. I øvrigt må vi henvise til de forhandlinger, der er i gang efter statsministerens åbningsrede-gørelse.

Trøjborg (S):

Indledningsvis takker jeg industriministeren for en positiv tilkendegivelse fra regeringens side og glæder mig over, at det i givet fald vil repræsentere mandater nok, hvis der kan skabes en fornuftig enighed om forslagene. Men jeg vil gerne understrege, især til hr. Rahbæk Møller, men også til fru Lone Dybkjær, at filosofien bag de samlede forslag, vi behandler i dag, netop er den, at vi gerne vil vende udviklingen i dansk erhvervspolitik, som den er udformet i det finanslovsforslag, som også ligger til behandling i Folketinget.

Det, vi kan se af finanslovsforslaget, er jo, at Industriministeriets tilsagnsrammer står for afvikling, og at det, man disponerer over for tiden, i hovedsagen er tilsagnsrammer, man allerede har givet. Det betyder, at den nye statslige erhvervspolitik bliver mindre og mindre. Vores målsætning er simpelt hen at vende udviklingen og vende den statslige erhvervspolitiske medfinansiering, således at den øges i stedet for at afvikles.

Derfor synes jeg nok, det er stærkt, når industriministeren siger, at vi nødig skulle ind i en situation, hvor virksomhederne overdænges med en hel række ordninger. Det, der er vores målsætning, er blot at opretholde nogle gode eksisterende og fungerende ordninger og så medvirke til, at nogle af de virksomheder, som har det utrolig svært i øjeblikket, små og mellemstore virksomheder, får bedre muligheder for at udvikle sig.

Vi mener ikke, det er tilstrækkeligt, som hr. Rahbæk Møller åbenbart mener, at køre videre med den eksisterende iværksætterordning. Og jeg er faktisk meget enig med fru Pia Larsen, der siger, at den eksisterende iværksætterordning ikke er noget positivt bidrag til en fornuftigt fungerende erhvervspolitik, men snarere en social bistandsordning. I alt fald har vi kunnet konstatere, at 60 pct. af

Lysholm Christensen (KRF):

[Trøjborg]

de mennesker, der får iværksættedydelse, op-hører med virksomheden, når ydelsen ophører, og at disse 60 pct. ofte står tilbage med en meget stor personlig gæld. Vi har også noteret os, at de sidste 40 pct. af dem, der får iværksætter-ydelse, i stor udstrækning er personer, der i øvrigt ville have startet egen virksomhed.

Jeg vil gerne sige til fru Lone Dybkjær, at fru Lone Dybkjærs tanker om at slippe de ledige løs selvfølgelig er positive, men jeg mener, det måske er for snæver en tankegang, når man taler om at få højtuddannede indplaceret i virksomhederne.

Det, vi har ment med forslaget, er naturligvis at hjælpe virksomhederne til at komme over en række vækstbarrierer, og vi mener, højtuddannede har en mulighed for at gå ind i mindre virksomheder og styrke på det ledelsesmæssige plan, styrke på det udviklingsmæssige plan. Der mener jeg ikke, der er nogen mening i at ansætte ledige i f.eks. 15, 16 eller 17 timer om ugen. Det, der er behov for, er selvfølgelig nogle fuldtidsarbejdende, ud fra den filosofi, at får disse højtuddannede mulighed for at vise, hvad de kan, vil de bide sig fast med næb og kløer, havde jeg nær sagt, og arbejde, så blodet springer af neglene, for at vise, at de er en gevinst for den pågældende virksomhed, og at det arbejde, de udfører for virksomheden, er det, virksomheden har behov for for at kunne udvikle sig ledelsesmæssigt, handelsmæssigt og produktudviklingsmæssigt. Således kan de bide sig fast i virksomhederne, så vi efter en meget kort støtteperiode får at se, at virksomhederne i højere grad beskæftiger personer med en noget længerevarende uddannelse.

Generelt vil jeg sige tak til regeringen for de positive bemærkninger og håbe på, at vi kommer igennem med en politik, der vil vende dansk erhvervspolitik – i alt fald som den er finansieret på Industriministeriets område, hvor det har været en meget markant og stabil politik, der er gået ud på at nedskære bevillingerne, i modsætning til f.eks. det, vi ser på Landbrugsministeriets område, hvor man har haft held til at opretholde ordningerne – således at vi kommer igennem med at få givet små og mellemstore virksomheder, i alt fald i første omgang, en håndsrekning, der fører frem mod bedre udvikling og bedre muligheder for disse virksomheder.

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Imod, hvad jeg egentlig havde regnet med, vil jeg alligevel komme med en afsluttende bemærkning, og det er selvfølgelig med henblik på de sidste bemærkninger fra hr. Trøjborg om det, der er blevet et modeord i Socialdemokratiet, nemlig regeringens afviklingspolitik i erhvervspolitikken.

Jeg vil gøre hr. Trøjborg opmærksom på, at han i de artikler, han har skrevet, totalt har overset, at regeringen sidste år afsatte 2 mia. kr. til erhvervsfremme, hvoraf renterne naturligvis skal indregnes. Ligeledes har hr. Trøjborg overset, at han regner fra højeste punkt i 1980'erne og ikke fra gennemsnittet for erhvervspolitikken i 1980'erne.

Hr. Trøjborg har endvidere overset hele den positive pakke, som erhvervsvirksomhederne har modtaget via skattelettelser og lettelse af andre omkostninger på virksomhederne.

Jeg er sikker på, at hvis hr. Trøjborg regner alle disse beløb sammen, vil han finde milliardbeløb til glæde for erhvervslivet, for visse erhvervsvirksomheder har faktisk mere glæde af at undlade at betale penge til staten end af at modtage penge, efter at de har betalt det dobbelte beløb.

Så jeg vil godt i den positive ånd, vi har modtaget dette forslag, opfordre Socialdemokratiet til at gemme denne halvdøde krikke af vejen, som man har prøvet at lancere siden 1989.

Trøjborg (S):

Vi i Socialdemokratiet er meget glade for, at den såkaldte vækstfond nu er begyndt at fungere, og har også noteret os med tilfredshed, at der er mange projekter undervejs. Men vi kan da også notere os, og det kan enhver gøre ved at slå op i finansloven, at hver gang industriministeren foreslår besparelser på sit eget budget, bliver der henvist til, at man har sat denne nye vækstfond i gang. Samlet set er der altså ikke tale om en aktivitetsudvidelse, snarere tværtimod.

Så indledte jeg min første replik med at sige, at jeg synes, det er en fornuftig politik, at de generelle rammebetingelser er til stede for dansk erhvervsliv, men man må også se i øjnene, at det ikke har gjort det alene. Man behøver ikke at have taget nogen doktorgrad for at se, at danske erhvervsvirksomheder har pro-

[Trøjborg]

blemer for tiden, og at de har brug for en hånds-rækning. Jeg er således meget enig med f.eks. formanden for Erhvervsudviklingsrådet, Mogens Granborg, når han udtaler, at det er meget godt, at vi har fået nogle gode generelle rammebetingelser, men det kan jo godt være, at nogle af disse generelle rammebetingelser er betydelig bedre for store virksomheder, end de er for små, så det, vi nu har behov for, er en kraftig hånds-rækning til små og mellemstore virksomheder.

Jeg er utrolig glad for, at regeringen er på vej ind i et skift i den erhvervspolitik, man har ført over for små og mellemstore virksomheder i de senere år, og det har jeg noteret mig med stor tilfredshed, ikke mindst aktualiseret af statsministerens åbningstale. Jeg mener, der er et fornuftigt grundlag at bygge på i de kommende forhandlinger, så jeg ser ganske optimistisk på mulighederne for at få hovedtankerne i de beslutningsforslag, vi har behandlet i dag, igennem.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

I det sidste halve år har vi fra utallige Socialdemokrater hørt argumentet: Nu har man sønket erhvervsskatterne, nu har man givet forskellige andre former for lempelser, og det eneste, man ikke får ud af det, er nogle flere arbejdspladser. Erhvervs livet sidder bare tilbage-lænet og skummer profitten, det er de rige, der snyder de fattige osv. Intet er mere forkert. Det er, som jeg brugte udtrykket under et tidligere forslag, et simpelt spørgsmål om, at man med skyklapper for øjnene ikke ser, at de ting, man foretager sig her i Folketinget, har effekt. De har effekt, de har negativ effekt.

Weekendavisen var så venlig for to uger siden at lave en opgørelse på forsiden, der viste, at det ikke var slaraffenland Danmark. Nej, det var paragraffenland, hvor man dokumenterede, hvordan der de sidste ti år er kommet den ene hårde regulering af vores erhvervs liv efter den anden. Erhvervs livet må ingenting. Når man endelig ønsker at udvide med 70 m², må man vente tre år, mens sagen har været behandlet i Planstyrelsen, amt, kommune osv, inden man har fået lov til noget som helst.

Men medarbejdere kan man jo bare ansætte nogle af. Nej, det kan man ikke, ikke når man har medarbejdere, som relativt er verdens dy-

reste at ansætte. Ikke fordi de får verdens højeste lønninger udbetalt, men fordi der foretages op til 68 pct.s beskatning af lønindkomsten.

Det er totalt umuligt for en virksomhed at få det til at hænge sammen. Det er så simpelt, men i det stokkonservative, tungt fodslæbende Socialdemokrati erkender man ikke den virkelighed. Man tror på, at man bare skal udbetale nogle flere tilskud. Pengene gror ikke på træer, hr. Trøjborg, pengene kommer et andet sted fra. De kommer nemlig op af lommen på andre virksomheder, som så får problemer, og som så skal have tilskud, som trækkes op af lommen på andre virksomheder, indtil man har ødelagt det hele.

Men det er jo, fordi der i Socialdemokratiets program står, at målet er et totalt statsstyret samfund. Så sig det dog ærligt frem for at bilde folk ind, at man vil hjælpe erhvervs livet.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Hr. Trøjborg for en kort bemærkning, selv om vi er på vej derhen, hvor det nok er i ud-kanten af det konkrete forslag.

(Kort bemærkning).

Trøjborg (S):

Jeg erkender, hr. formand, at der er et begreb, der hedder, at retten trættes. Jeg skal derfor gøre det meget kort og til hr. Kim Behnkes bemærkninger om, at det er umuligt at ansætte medarbejdere i Danmark, fordi det er alt for dyrt, bede hr. Kim Behnke ved lejlighed slå op i Finansredegørelse 1992. Der vil han kunne se en oversigt over de samlede lønomkostninger, hvor han også vil kunne se, at det danske lønomkostningsniveau i forhold til de lande, vi konkurrerer mest med, er under gennemsnittet for de øvrige lande.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen

[Første næstformand]

gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 64:

Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning. (Elselskabers udvidede aktiviteter).

Af energiministeren (Anne Birgitte Lundholt).

(Fremsat 28/10 92).

Lovforslaget sættes til forhandling.

*Forhandling***Poul Nielson (S):**

Vi vil gerne kvittere for, at lovforslaget nu foreligger og i det store og hele har en form, som svarer til intentionen i det beslutningsforslag, der blev vedtaget her den 5. maj.

Vi har et punkt, som vi gerne vil have drøftet i udvalgsarbejdet, men sådan som systematikken i opbygningen af lovforslaget er, hvor meget af det fastlægges i forbindelse med bemærkningerne, er det også muligt, at det ønske om ændring, vi har i selve måden, det her føres ud i livet på, kan gennemføres.

Vi ser det som en klar fordel, at der etableres to selskaber til varetægelse af elsektorens udlandsengagementer: ét dækkende Elsams område og ét dækkende Elkrafts område. Vi mener ikke, der er nogen særlig idé i absolut at skulle, havde jeg nær sagt, klaske de to foretagender med betydelige forskelle i virksomhedskultur, og hvad vi ellers kender til, sammen i ét selskab. Det mener vi vil kunne lade sig gøre inden for den model, der rent praktisk i øvrigt er lagt op til.

Min næste bemærkning er vedrørende kontrolsiden. Der vil jeg gerne understrege, at vi ikke mener, det vil være hensigtsmæssigt, at Elprisudvalget i detaljer skal gå ind og lave en slags overreferering af projekterne i deres indhold. Det afgørende kontrolsynspunkt må være, at Elprisudvalget ser, at man ikke går til yderligheder, og først og fremmest at bogholderiet vedrørende den samlede hæftelse på den maksimale milliard er i orden.

Den tredje bemærkning er, at vi finder det nødvendigt at modificere, hvad der i bemærk-

ningerne er skrevet om forrentningen af de indskudte midler i forbindelse med de virksomheder, der skal dannes. Der står i bemærkningerne, at de skal forrentes efter normale vilkår, sådan at der ikke er noget rentetab. Det er i praksis det samme som at sige, at disse midler ikke må have lov at fungere som normal ansvarlig kapital. En forrentning hele tiden er et meget strengt krav at stille op. Vi mener, det er nødvendigt og også i overensstemmelse med hele ideen i forslaget, at der skal være plads til en vis satsning, som altså også indebærer, at udbytte osv. godt kan være noget, der kommer om nogle år, og ikke nødvendigvis er noget, der skal foreligge som en regulær løbende fast forrentning fra starttidspunktet.

Vedrørende tredjepartsfinansieringslegitimeringen, havde jeg nær sagt, har vi ikke specifikke bemærkninger. Der skal kun siges, at vi skal passe på ikke at definere for snævert, hvad elselkaberne må og ikke må på dette punkt. Jeg tror nok, bemærkningerne her kunne trænge til nogle supplerende tilkendegivelser i forbindelse med arbejdet i udvalget.

Men alt i alt vil vi tilsige en hurtig udvalgsbehandling ud fra disse synspunkter og benytte lejligheden her til at ønske selskaberne god vind i disse meget vigtige engagementer.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg vil gerne takke ordførerne, fordi jeg har fået lov til at gå op på dette tidspunkt for på mit partis ordførers vegne at komme med nogle bemærkninger til lovforslaget.

Det første punkt, nemlig et fælles selskab for Elsam og Elkraft, er vi indstillet på at drøfte i udvalget. Vi synes, der kan være nogle gode ideer i, at der etableres et fælles selskab; det var også et krav, vi stillede i forbindelse med eventuel opførelse af atomkraftværker her i landet, hvor man sagde, det var så stor en opgave, at man fandt det rimeligt, dels at der blev etableret kabel, dels at der blev etableret fælles samkøring på området.

Vi kan godt se de fordele, der kan være ved at have to selskaber. Vi erkender, at det er to forskellige kulturer og alt det dér, men jeg må også sige, at hvis det drejer sig om, at Danmark skal satse i udlandet, kan der være god mening i, at der kun er ét selskab. Det er ikke nødvendigvis en god ting, at vi har flere koncessionerede offentlige selskaber på dette område. Vi